

Chuyên gia khí tượng nói gì về nguy cơ “siêu El Niño” cuối năm 2026?

20:11 08/04/2026

Dù xác suất hình thành El Niño vào cuối năm 2026 đang tăng mạnh, các chuyên gia khí tượng cho rằng, vẫn còn quá sớm để khẳng định sẽ xuất hiện “siêu El Niño”. Tuy nhiên, nếu kịch bản El Niño mạnh xảy ra, thế giới có thể phải đối mặt với nhiều hiện tượng thời tiết cực đoan hơn như nắng nóng, hạn hán, lũ lụt và cháy rừng.

Ông Mai Văn Khiêm, Giám đốc Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia nhận định, xác suất El Niño hình thành vào cuối năm 2026 hiện ở mức khoảng 70-80% và có thể kéo dài sang năm 2027. Phần lớn mô hình khí hậu đang nghiêng về kịch bản El Niño mạnh, với chuẩn sai nhiệt độ mặt nước biển khu vực Niño 3.4 tương đương các đợt El Niño rất mạnh trong quá khứ như El Niño 1982-1983, El Niño 1997-1998 và El Niño 2015-2016. Tuy nhiên, chỉ có một số ít mô hình đưa ra kịch bản cực đoan vượt các kỷ lục trước đây.

Khái niệm “siêu El Niño” hiện chưa phải là thuật ngữ khoa học chính thức. Theo Cơ quan Khí tượng và Hải dương học Quốc gia Mỹ (NOAA) thường chỉ phân loại El Niño theo cường độ dựa trên chỉ số ONI. Theo đó, El Niño mạnh được xác định khi ONI từ +1,5°C trở lên, còn ngưỡng trên +2,0°C thường được dùng để so sánh với các sự kiện cực mạnh trong lịch sử.

El Nino cũng làm tăng cường các đợt nắng nóng ở vùng nhiệt đới khiến cho nhiều khu vực hạn hán

Các cơ quan quốc tế cũng đang ghi nhận khả năng El Niño tăng dần. Cơ quan Khí tượng và Hải dương học Quốc gia Mỹ cho biết, xác suất El Niño hình thành trong giai đoạn tháng 6 đến tháng 8-2026 là khoảng 62%, tăng lên trên 80% vào cuối năm. Tuy nhiên, khả năng El Niño đạt mức “mạnh” trong giai đoạn tháng 10 đến tháng 12-2026 mới chỉ khoảng 1/3.

Cơ quan Khí tượng và Hải dương học Quốc gia Mỹ cũng lưu ý rằng, các dự báo ENSO trong giai đoạn chuyển mùa xuân thường có độ bất định cao, còn gọi là “rào cản dự báo mùa xuân”. Điều này khiến các dự báo dài hạn về cường độ El Niño ở thời điểm hiện nay chưa đủ chắc chắn để khẳng định một kịch bản cực đoan.

Nếu El Niño mạnh thực sự xuất hiện, hiện tượng này có thể làm gia tăng nhiệt độ toàn cầu thêm khoảng 0,1-0,2°C trong ngắn hạn, đồng thời khiến các hiện tượng thời tiết cực đoan như nắng nóng, hạn hán, cháy rừng, mưa lớn và lũ lụt diễn ra thường xuyên hơn. Một số chuyên gia cảnh báo năm 2027 có thể trở thành một trong những năm nóng nhất từng được ghi nhận nếu El Niño mạnh trùng với xu thế nóng lên do biến đổi khí hậu.

Trong nước, diễn biến nắng nóng gay gắt từ nay đến giữa tháng 4 được nhận định chủ yếu do vùng thấp nóng phía Tây, hiệu ứng gió phơn và áp cao cận nhiệt đới, chưa phải là tác động trực tiếp của El Niño. Tuy nhiên, nếu El Niño hình thành vào cuối năm, nguy cơ nắng nóng kéo dài, thiếu nước và hạn hán trong năm 2027 sẽ tăng lên đáng kể.

Về đợt nắng nóng gay gắt diện rộng đang xảy ra, chuyên gia Mai Văn Khiêm dự báo, hiện tại vùng thấp nóng phía Tây vẫn đang hoạt động mạnh, tiếp tục tác

động và gây ra hiệu ứng gió phơn mạnh ở các tỉnh miền Trung, ở khu vực phía Nam lưỡi áp cao cận nhiệt đới (khối không khí ổn định) vẫn bao trùm khu vực cao nguyên Trung Bộ và các tỉnh Nam Bộ.

Vì vậy, từ ngày 9 đến 13/4 khu vực phía Tây của Bắc Bộ nắng nóng và nắng nóng gay gắt, nhiệt độ 36-39 độ C, có nơi trên 39 độ C.

Khu vực phía Đông của Bắc Bộ: Trong ngày 9/4, nắng nóng vùng đồng bằng; từ ngày 10 đến 13/4 nắng nóng diện rộng, nhiệt độ cao nhất trong ngày phổ biến từ 35-37 độ C, có nơi trên 37 độ C.

Khu vực Trung Bộ từ Thanh Hóa-TP. Đà Nẵng, phần phía Đông của tỉnh Quảng Ngãi, Gia Lai từ ngày 9 đến 14/4 nắng nóng gay gắt, với nhiệt độ cao phổ biến từ 36-39 độ C, riêng khu vực các tỉnh từ Nghệ An đến TP. Huế nắng nóng gay gắt và đặc biệt gay gắt với nhiệt độ cao phổ biến 39-40 độ C, có nơi trên 41 độ C.

Khu vực cao nguyên Trung Bộ và các tỉnh Nam Bộ từ ngày 9 đến 14/4 tiếp tục nắng nóng diện rộng, nhiệt độ phổ biến 35-37 độ C.

Về cấp độ rủi ro thiên tai do nắng nóng các khu vực cấp 1; riêng các tỉnh thành phố từ Nghệ An đến TP. Huế cấp độ rủi ro thiên tai do nắng nóng ở mức cấp 2 (Cấp độ rủi ro thiên tai do nắng nóng ở khu vực miền Trung được xác định đạt ngưỡng cấp 2 khi nhiệt độ cao nhất ngày phổ biến từ 37-39 độ C, kéo dài liên tục từ 2-3 ngày trở lên và xảy ra trên diện rộng, thường từ 2 tỉnh trở lên).

Thiên Trường